

Evaluering af ungementorfunktionen til unge med erhvervet hjerneskade i Region Midtjylland

- udarbejdet december 2016
- udarbejdet af projektledere Helle Dybkjær og Lærke Klitgaard i samarbejde med ungementorerne
- på ialt 7 sider
- data er hentet fra den landsdækkende kliniske kvalitetsdatabase DRUE – Dansk Register for Unge med Erhvervet Hjerneskade
- under projektets hjemmeside kan man læse mere om ungementorerne:
- www.ungehjerneskadeprojekt.rm.dk/ungementorer

Baggrund

I 2013 blev der fra Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse bevilget satspuljemidler på ialt 100 mill. kr. til deling af de 5 regioner imellem til en styrket indsats for målgruppen 15-30 årige med erhvervet hjerneskade – i perioden 2013-2016.

Region Midtjylland har som den eneste region oprettet denne ungementorfunktion, der udfylder et udækket behov, der primært er påpeget fra de kommunale repræsentanter i projektet.

Målgruppen for ungementor er primært unge med en lettere erhvervet hjerneskade. Denne gruppe bliver ofte overset, da deres vanskeligheder oftest er af kognitiv art, og først viser sig når hverdagen udfordrer dem. Der er stor risiko for, at de falder fra bla. igangværende uddannelse, praktikplads og regulære beskæftigelse, og mister deres eksisterende netværk.

Ungementorfunktionen er påbegyndt 1.9.2014 som en af flere interventioner i Region Midtjyllands styrket indsats for denne målgruppe kaldte projekt "Bristede Drømme – Nyt håb". Den 1. juli 2016 ophørte projektets finansiering af ungementorfunktionen.

På DASSOS mødet i maj 2016 blev det besluttet, at de 19 kommuner ville finansiere en fortsættelse af funktionen frem til 31. marts 2017.

Resumé af resultater

Evalueringen af ungementorordningen er lavet på baggrund af tilbagemeldinger fra de unge, deres pårørende og kommunernes hjerneskadekoordinatorer.

Der er stor opbakning fra de unge selv og fra hjerneskadekoordinatorerne til funktionen. Her er et udpluk af citater fra hjerneskadekoordinatorer:

" ungementor giver støtte til de unge, der ikke selv efterspørger hjælp, og dermed falder ud af det kommunale tilbud"

"ungementor kan se og danne netværk på tværs af kommuner"

"ungementor giver støtte til forældre og netværk, hvor kommunen ikke rækker – giver viden kompetencer og indsigt"

"ungementor får positiv tilbagemelding fra uddannelsesinstitutioner"

De kvantitative data kommer fra spørgsmål stillet til den unge ved 1. kontakt og et år efter.

Data viser, at flere unge er kommet i uddannelse, arbejde og i ressourceforløb et år efter kontakt til ungementor:

- ✓ 52% af de unge angiver, at de er under uddannelse, ved 1. kontakt. 1 år efter var det tilsvarende tal 59%.
- ✓ 44% var sygemeldt ved 1. kontakt ind i projektet; 1 år efter var der kun 16% der var sygemeldt.
- ✓ 62% angiver deres arbejdsevne (Work Ability Score) ved 1. kontakt på 5 eller derunder, hvilket kategoriseres som dårlig arbejdsevne ; 1 år senere var det tilsvarende tal 42%.

62% af de unge, der havde ungementortilknytning sagde det gav mening (i høj grad og nogen grad) for dem at have tilknyttet en ungementor.

Målgruppe

Data vedrørende køn, alder og uddannelses- og erhvervsstatus

Der foreligger data for 47 unge, heraf 68% mænd og 32% kvinder (blandt de 111, der er set til baselineundersøgelse i Region Midtjylland er 61% mænd).

Gennemsnitsalderen er 22 år (gennemsnitsalderen for de 111, der er set til baselineundersøgelse i Region Midtjylland er 22 år)

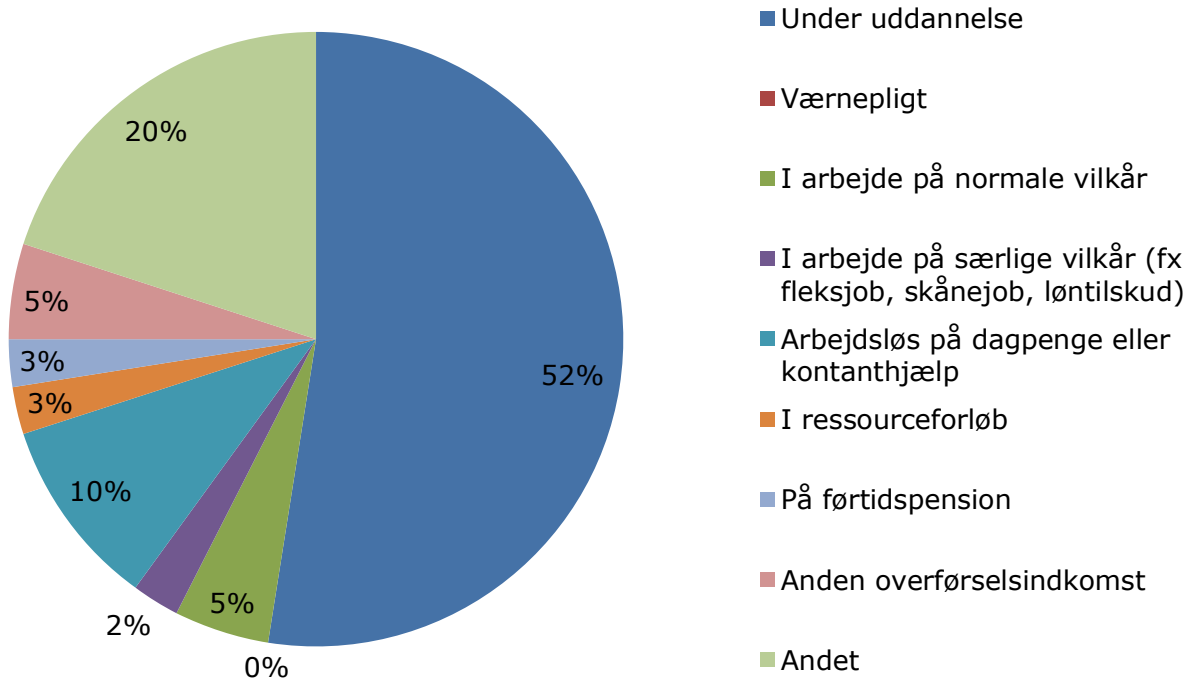
44% var sygemeldt ved 1. kontakt ind i projektet; 1 år efter var der kun 16% der var sygemeldt.

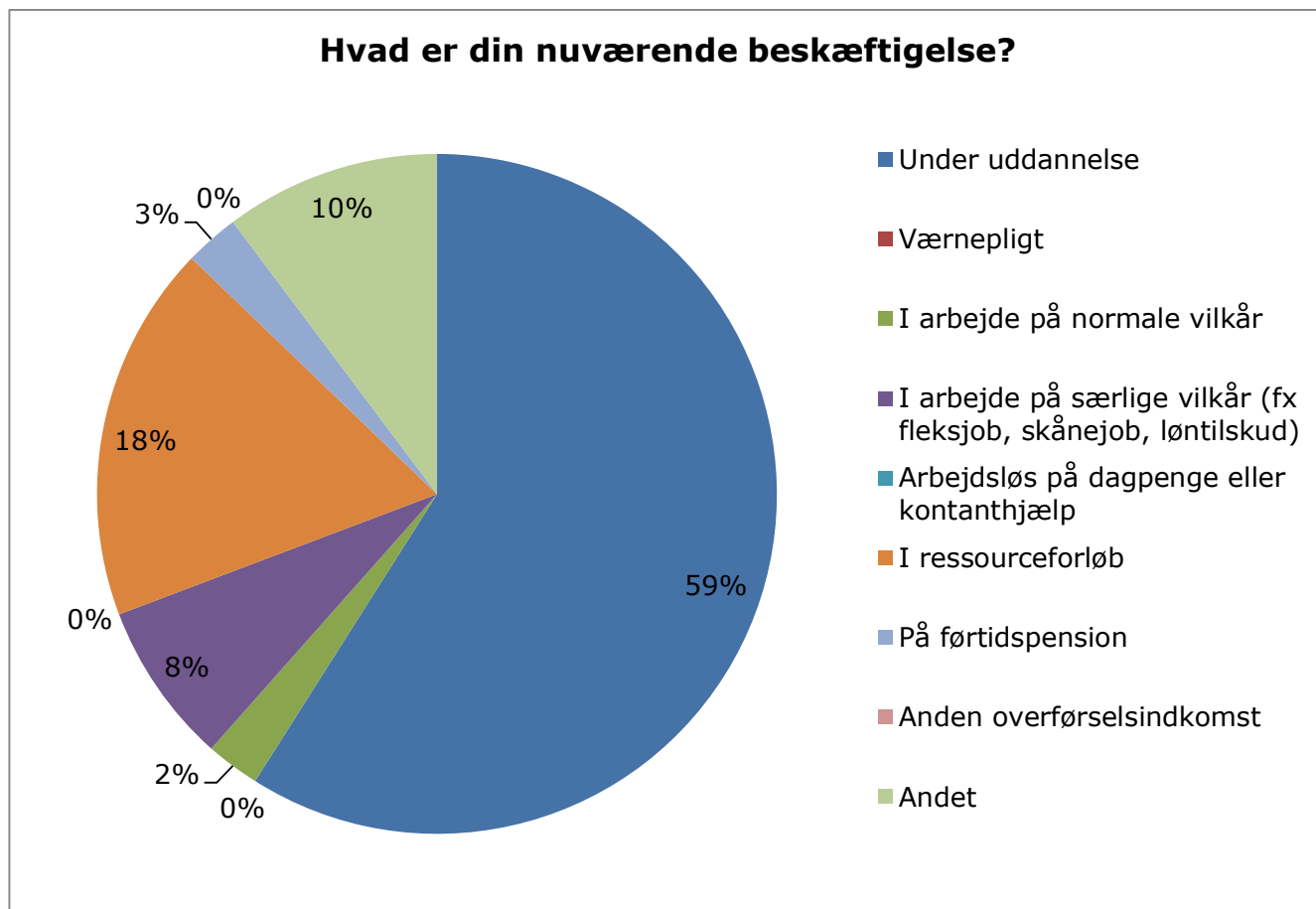
62% angiver deres arbejdsevne (Work Ability Score) på 5 eller derunder ved første kontakt, hvilket kategoriseres som dårlig arbejdsevne ; 1 år senere var det tilsvarende tal 42%.

52% angiver, at de er under uddannelse, ved første kontakt. 1 år efter var det tilsvarende tal 59%.

Som det fremgår af tabellerne nedenfor er flere kommet i uddannelse, arbejde og i ressourceforløb et år efter kontakt til ungementor. Særlig bemærkningsværdigt er, at antallet af unge der er arbejdsløse og modtager dagpenge eller kontakthjælp er faldet fra 10% til 0%.

Hvad er din nuværende beskæftigelse?

62% af de unge angiver deres arbejdsevne som dårlig ved første kontakt; Efter et år efter var tallet 42%.

Ungementor indsatsen

Ungementorernes funktion er at støtte de unge i at kunne mestre hverdagens kompleksitet, så de i samspil med omgivelserne for eksempel kan påbegynde eller genoptage ungdomsuddannelse, arbejde eller videreuddannelse. Der er gode resultater med at arbejde med de unges netværk, så de undgår marginalisering og ensomhed som ung med en erhvervet hjerneskade.

Der har i gennemsnit været 13, 2 kontakter mellem ungementor og den enkelte unge, og det gennemsnitlige samlede tidsforbrug per ung er 13.1 time.

Ungementors indsatsområder i forhold til den unge har oftest været

- at støtte den unge i at kunne forvalte sin energi (73%)
- at kunne strukturere sin hverdag (58%)
- at kunne forvalte kontakt til skole/uddannelse (56%)
- at kunne forvalte kontakt til kommune (24%)
- at kunne forvalte kontakt til arbejdsplads (10%)

(Der kan have været flere indsatsområder for den enkelte unge).

Har ungementor ydet støtte i en periode hvor den unge

- er flyttet (37%)
- har startet uddannelse/job (44%)
- har oplevet familiære forandringer fx skilsmisse og kærestebrud (10%)

Organisering

Langt størstedelen af de 30 timer arbejdes i de unges nærmiljø og ungementorfunktionen er fordelt på 2 personer, der hver er ansat 30 timer ugentligt.

De arbejder på tværs af regionens 19 kommuner og har således kendskab til de unge på tværs af kommunerne. Derved kan der dannes meningsfulde netværk, aktiviteter og nye initiativer for de unge på tværs af kommunegrænser. Som det ses af tabel 1 har nogle kommuner en meget lille population af disse unge.

Særligt for ungementor er, at de arbejder fleksibelt og intensivere deres indsats med de unge, når behovet opstår. Behovet er svingende over tid, alt efter hvilke udfordringer de unge står i. Der er således ikke fastsat et fast ugentligt timetal til de unge, eller over en fastsat periode. De arbejder tæt sammen med bla. hjerneskadekoordinatorerne i kommunen, og er et supplement til de eksisterende kommunale hjerneskadetilbud. Ungementorerne har ingen beslutningsmyndighed, hvilket kan fastholde dem i funktionen med at understøtte de unge i at mestre deres eget liv så selvstændigt som muligt.

Nyskabende for denne funktion er også at ungementor har fysisk base på Regionshospitalet Hammel Neurocenter og har mulighed for en første kontakt med de unge mens de er indlagt, eller kommer til ambulatoriet. Deres primære virke er dog i kommunerne, i de unges nærmiljø. Kommune kan også henvise direkte til ungementor.

Kompetencer som ungementor

Ungementorerne har en høj, og opdateret viden, indenfor det neurofaglige område, suppleret med høje kompetencer ift at kunne danne relationer, kommunikerer og arbejde med netværk.

Økonomi

Den årlige udgift er 0,9 mill. kr. for løn og kørsel til 2 ungementorer, der hver er ansat på 30 timer pr. uge.

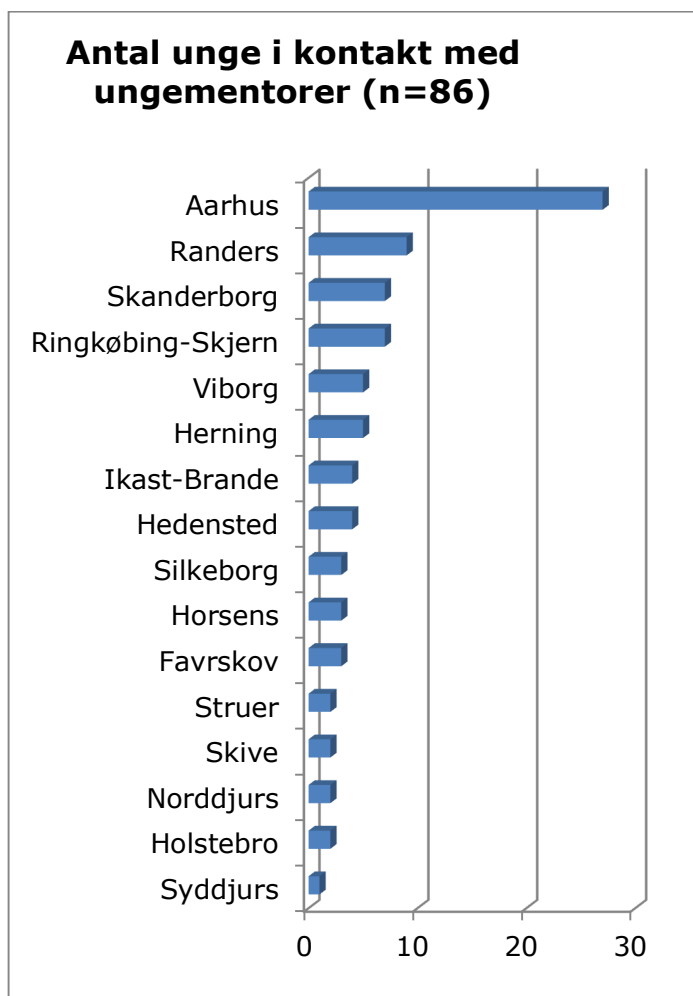
Det er yderst væsentligt for en fortsat succes med ungementorfunktionen, at organisering, arbejdsindhold – og form og ungementorerens kompetenceniveau fortsætter som nuværende. I projektperioden, og den nuværende bevilling er finansieringen solidarisk fordelt mellem de 19 kommuner, og ikke takstfinansieret, hvilket også anbefales fremadrettet.

Oversigt over de unge tilknyttede ungementor fordelt efter bopæl

Samsø, Lemvig og Odder har ikke i denne periode haft en ung med erhvervet hjerneskade tilknyttet ungementor.

Der er nogen flere unge i kontakt med ungementorer end, der er samlet ind i data øjemed.

Dette skyldes, at flere af de unge ikke har svaret på alle spørgsmålene og nogen har ikke været i kontakt med ungementor til at have fået 1. års opfølgningen endnu.

Citater fra de unge

Den unge, Kasper, der blev bragt i nyhederne på TV2 Østjylland 29. august 2016:

"Vi (Kasper og sin kæreste) ved ikke hvor lang tid, det ville have taget at få et normalt liv igen og klare de daglige rutiner, hvis ungemmentor ikke havde været der; ungemmentor er guld værd."

"Jeg føler at jeg meget hurtigere er kommet til at føle jeg er noget værd igen ved hjælp af ungemmentor".

Den unge "Sanne" – fra speciale lavet i projektperioden:

" De kan støtte op om det, de har en uddannelse indenfor det, de har en erfaring. Når det er fagpersoner, så er de lidt mere klar over, hvad der skal til for, at man trives bedre, hvad der skal til for, at man kan fungerer lidt bedre.."

"... det er lidt mere alvorligt og seriøst med en ungemmentor, end det er med ens mor feks. fordi de har også en viden der kan begrunde nogen af de svære ting man måske døjer med – den støtte at man lige kan smide en SMS med et eller andet man synes er træls, og så kan man få snakket om det eller få en eller anden strategi der kan hjælpe. Det synes jeg er helt uundværligt"

Alexander som var én af de første der fik en ungementor tilknyttet:

"I forbindelse med min hjerneskade mistede jeg kontakt til mit netværk og mistede min energi. Jeg kunne ikke gennemføre gymnasieuddannelse. Efter kontakt til ungementor fik jeg støtte i at bruge min kreative side og påbegynde uddannelse på TEKO. Ungementor har også været med at opbygge et nyt og godt netværk".

Tilbagemeldinger fra hjerneskadekoordinatorer

Ungementorer

"...giver støtte til de unge, der ikke selv efterspøger hjælp, og dermed falder ud af det kommunale tilbud"

"...kan se og danne netværk på tværs af kommuner"

"...giver støtte til forældre og netværk, hvor kommunen ikke rækker – giver viden kompetencer og indsigt"

"...får positiv tilbagemelding fra uddannelsesinstitutioner"

Eksempler på effekt

Case 1

10. klasses pige gennemfører eksaminer på efterskole

Ungementorer italesætter og udvikler strategier mellem ung, lærergruppe, familie og venner imellem på bl.a. ved at mødes på efterskolen.

Case 2

Ung kan fortsætte på studiet på universitetet

Ungementor har hjulpet den unge med at få bevilget en faglig mentor via universitetet, så den unge kan fastholdes i sit studie.

Case 3

Ung mand fastholdes i sin læreplads

Ungementor faciliterer møde mellem ung, mester, forældre, hjerneskadekoordinator og ergoterapeut. Ungementors rolle var medvirkende til at synliggøre den unges ressourcer og fremhæve brugbare strategier, som kunne anvendes i samarbejdet mellem ung og mester.

Efterfølgende faciliterer ungementor også et møde mellem ung, mester og erhvervsskole ift. at understøtte den unges læreproces på skolen.

